

Sportfiskarna
Industrileden 2
66732 Forshaga

Biotopvård i Acksjöälven vid fastigheterna Bergsäng 1:221 och Byn 1:227, Hagfors kommun

Beslut

Länsstyrelsen förelägger, under förutsättning att vad som anges i anmälan i övrigt efterlevs, med stöd av 23 § förordningen (1998:1388) om vattenverksamhet m.m. verksamhetsutövaren att vidta följande försiktighetsåtgärder i samband med åtgärderna:

- Åtgärden skall utföras under sommarhalvåret, tiden mellan första juni och femtonde september.
- Arbetena ska utföras vid så låg vattenföring som möjligt.
- Saneringsutrustning för bränsle eller oljeläckage ska finnas nära åtkomlig under arbetets utförande.
- I det fall maskiner används, ska uppställning av maskiner, lagring av bränsle, tankning och annan hantering av petroleumprodukter ska ske på sådant sätt och sådant avstånd från vattnet att eventuellt spill upptäcks och kan saneras innan det når vattnet.
- Om maskiner används i fåran ska även en läns för att hindra spill av petroleumprodukter läggas tvärs över vattendraget nedströms arbetsområdet.
- Eventuellt oljespill skall omedelbart saneras.
- All materiel som kommer i kontakt med vattnet ska efter arbetet behandlas med T-sprit, alternativt torkas till fullständig torrhet under minst tre dagar innan den används i annat vatten, för att undvika spridning av kräftpest.
- Under arbetet ska man vara uppmärksam på material med avvikande utseende och lukt, då en föroreningskälla finns i närheten. Om föroreningar påträffas ska arbetet avbrytas och kommunen kontaktas.

- Utförande entreprenör/personal ska ha en kopia av beslutet tillgängligt under arbetet.

Om arbetsföretaget inte påbörjats inom två år eller utförts inom fem år, ska en förnyad anmälan ske till Länsstyrelsen. Om arbetsföretaget utförs på annat sätt än vad som anges i anmälan ska också en förnyad anmälan ske.

Observera att förhinder kan föreligga enligt annan lagstiftning. Bland annat kan N2000-tillstånd krävas, och åtgärder som påverkar kulturhistoriska lämningar får inte genomföras utan att först ha samrått med länsstyrelsens kulturmiljöfunktion. Se även stycke Information.

Beskrivning av ärendet

Sportfiskarna, via Klarälvens vattenråd, inkom 2023-02-15 med anmälan om vattenverksamhet. Anmälan avser biotopvårdande åtgärder i Acksjöälven på fastigheterna Bergsäng 1:221 och Byn 1:227, Hagfors kommun. Fastighetsägarna har godkänt åtgärderna.

Berört område är 400 m² stort. Volym hanterade massor uppgår till 50 m³. Där grävning genomförs, sker detta till ett djup på omkring 0,5 m. Åtgärden är planerad att utföras vid lågflöde sommaren 2023.

Kontakt har tagits med länsstyrelsens kulturmiljöfunktion för besök och rådgivning innan åtgärderna ska genomföras. Ingen påverkan på kulturmiljön som satt för skydd av kvarnar ska ske. Kulturminnet flottled kan komma att påverkas genom utöver återföring av några block från rensvallen, om tillåtelse till detta fås av kulturenheten.

Till anmälan var bifogat kartor och närmare beskrivning av åtgärderna i form av utdrag från biotopvårdsplan. I denna nämns kulturvärden i form av flottningslämningar och en enkelkista i och vid fåran, samt fångstgropar och kolningsanläggningar på markerna i närheten. Det har legat sex kvarnar längs med ån. Där Acksjöälven möter Klarälven ligger ett N2000-område och riksintresse för naturvärden.

Ån har elfiskats vid ett stort antal tillfällen, med fångst av lax och öring. Lax har dock inte fångats sedan 2018.

Biotopvård planeras att genomföras framförallt på en ca 60 m lång strömsträcka som finns mellan två utritade kulturmiljöområdena. Mindre justeringar för att förenkla passage vid de två fallen planeras också. Vinschar kommer att användas för att utföra åtgärderna. Under förutsättning att tillstånd ges från kulturmiljö önskar man även att återföra några av de stora blocken som finns i rensvallen. Åns

ursprungliga fåra är avstängd av en rensvall med kulturhistoriskt värde, och man avser därför att göra åtgärderna i den fåra som finns idag.

Underrättelse med möjlighet till yttrande skickades till Hagfors kommun 2023-02-17. Inget yttrande har inkommit inom utsatt svarstid.

Motivering till beslutet

Acksjöälven rinner från Acksjön, ca 2,6 km nordost om mynningen i Klarälven. Dammen i Acksjöns utlopp revs 2017. Signalkräfter är påträffade både i Acksjön och i Acksjöälven. Kräftpest får därför anses finnas permanent både i sjön och ån. All materiel som kommer i kontakt med vattnet ska därför efter arbetet behandlas med T-sprit, alternativt torkas till fullständig torrhet under minste tre dygn innan den används i annat vatten, för att undvika spridning av kräftpest.

Lax och öring har påträffats i elfisken. Åtgärderna ska därför utföras under tid på året när fisk inte vandrar eller reproducerar sig, dvs sommarhalvår, tiden mellan första juni och femtonde september.

Det anges inte tydligt i handlingarna om maskiner kommer att användas. Man nämner dock vinschar. I det fall maskiner används i fåran innebär detta risk för förorening av olja och/eller bränsle. Oljesaneringsutrustning ska då finnas på plats under arbetet, och eventuellt spill ska omedelbart saneras. En läns för att hindra spill av petroleumprodukter ska då också läggas tvärs över vattendraget nedströms arbetsområdet. Uppställning av maskiner, lagring av bränsle, tankning och annan hantering av petroleumprodukter ska ske på sådant sätt och avstånd från vattnet att eventuellt spill upptäcks och kan saneras innan det når vattnet.

Grumlingen från arbetena bedöms inte vara så pass omfattande att några andra försiktighetsåtgärder utöver att utföra arbetena vid så låg vattenföring som möjligt är nödvändiga.

Det finns ett antal kulturhistoriskt viktiga lämningar i området. Man nämner att man haft kontakt med länsstyrelsens kulturmiljöfunktion angående detta, och ett platsbesök ska genomföras innan några åtgärder genomförs. Detta ärende utreder därför inte åtgärderna sett ur kulturmiljöhänseende vidare. Länsstyrelsen vill dock erinra om att det inte är tillåtet att påverka några lämningar innan samråd har genomförts och beslut fattats.

Åtgärden gränsar till N2000-området Klarälven Övre. Klarälven är också utpekad som nationellt särskilt värdefullt vatten av både dåvarande Fiskeriverket, numera Havs- och vattenmyndigheten och Naturvårdsverket. Den är också riksintresse för friluftsliv. Området kring Acksjöälven är själv ett riksintresse för naturvård. Åtgärderna bedöms

inte påverka värdena i fråga om riksintressena, men Natura 2000-tillstånd kan krävas, då arbetena sker mycket nära detta. Länsstyrelsens naturtillsynsfunktion ska kontaktas angående frågan.

En notering om förekommande föroreningar finns i närheten, ca 70 meter från där ån kröker ned mot söder. Det rör sig om en bilverkstad, och det är inte sannolikt att något härifrån skulle komma till ån där åtgärderna ska utföras. Verksamhetsutövaren ska dock vara uppmärksam på avvikande utseende eller lukt när material ska flyttas. Om föroreningar påträffas, ska arbetena avbrytas och kommunen kontaktas.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Miljöbalken (1998:808)

Av 2 kap 3 § miljöbalken framgår att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd ska utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte ska vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik. – Dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

I 2 kap. 7 § miljöbalken anges att kraven i 2–5 §§ och 6 § första stycket i samma kapitel gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

Enligt 26 kap. 9 § miljöbalken får en tillsynsmyndighet i det enskilda fallet besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att balken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas. – Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

Förordningen (1998:1388) om vattenverksamheter

Enligt 19 § förordningen om vattenverksamheter omfattas grävning, schaktning, muddring, sprängning eller annan liknande åtgärd i ett annat vattenområde än vattendrag av anmälningsplikt, om den bottenyta som verksamheten omfattar i vattenområdet uppgår till högst 3 000 kvadratmeter, eller 500 kvadratmeter i vattendrag.

Av 23 § förordningen om vattenverksamheter framgår att när ett anmälningsärende är tillräckligt utrett ska tillsynsmyndigheten besluta om de förbud som behövs enligt miljöbalken, förelägga verksamhetsutövaren att antingen vidta de försiktighetsmått som behövs eller ansöka om tillstånd enligt 11 kap 9 § miljöbalken, eller underrätta

den som har gjort anmälan om att ärendet inte föranleder någon åtgärd från myndighetens sida.

Information

Det kan finnas hinder mot att utföra den vattenverksamhet som länsstyrelsens beslut avser på grund av andra bestämmelser än de som tillämpats i detta ärende och det kan krävas till exempel att dispens-, anmälnings- och tillståndsplikt enligt särskilda bestämmelser i miljöbalken eller annan lagstiftning iakttas innan den anmälda vattenverksamheten får påbörjas.

Eventuella massor som uppkommer i samband med schaktning kan hanteras på olika sätt och olika typer av dispens-, anmälnings- och tillståndsplikt för den miljöfarliga verksamhet som masshanteringen utgör kan aktualiseras beroende på hur massorna ska hanteras, vilken mängd massor det rör sig om och eventuella föroreningar i massorna.

Kontakta kommunen eller Enheten för Miljöskydd vid länsstyrelsen för information om vad som gäller för hanteringen av massor i Ert fall.

Klarälven övres N2000-område ligger i anslutning till området. Det kan därför krävas N2000-tillstånd för åtgärderna. Kontakta länsstyrelsens naturtillsynsfunktion angående frågan.

Kulturhistoriskt viktiga lämningar får inte påverkas före samråd har skett med länsstyrelsens kulturmiljöfunktion och beslut fattas.

Ni kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

Beslutande

Beslutet har fattats av Jens Andersson.

Kopia till

Kommunal miljöförvaltning

Bilagor

1. Överklagandehänvisning mark- och miljödomstolen

Ni kan överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen

Om ni inte är nöjda med Länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen.

Så här överklagar Ni beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Värmland antingen via e-post; varmland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Värmland, 651 86 Karlstad.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det mark- och miljödomstolen som beslutar om tiden kan förlängas.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer er överklagan så bör ni bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post, varmland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-224 70 00. Ange diarienummer 1496-2023.